

พบกิ้งกือ 12 ชนิดใหม่ของโลกในไทย

ASTVผู้จัดการรายวัน - เผยโฉมกิ้งกือพันธุ์ใหม่ของโลก 12 ชนิดที่พบในไทย ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารนานาชาติแล้ว คาดน่าจะพบชนิดใหม่ได้อีกไม่ต่ำกว่า 50 ชนิดจากตัวอย่างชุดเดียวกัน นักวิจัยระบุกิ้งกือสายพันธุ์ใหม่ส่วนใหญ่พบบนเกาะ เตรียมศึกษาเจาะลึกถึงดีเอ็นเอ เปรียบเทียบวิวัฒนาการกิ้งกือบนเกาะกับแผ่นดินใหญ่ พร้อมวิจัยปฏิกิริยากิ่งกือร่วมกับลาดกระบัง กิ้งกือเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์มหาศาลต่อธรรมชาติ และไม่เป็นอันตรายแก่คน

วานนี้(11 มิ.ย.) โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (บีอาร์ที) แถลงข่าวเปิดตัว "กิ้งกือกระบอก 12 ชนิดใหม่ของโลก ชุมทรัพย์ชีวภาพแหล่งใหม่ของไทย" ณ อุทยานการเรียนรู้

รัฐทีเคปาร์ก (TK park) ศ.ดร.สมศักดิ์ ปัญญา อาจารย์ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดเผยว่า จากการสำรวจและเก็บตัวอย่างกิ้งกือกระบอกจากทั่วประเทศกว่าหลายร้อยชนิดในปี 2551 สามารถจำแนกเป็นกิ้งกือกระบอกทางแหลม (หรือถิ่นแหลม) ชนิดใหม่ของโลกได้แล้ว 12 ชนิด โดยส่วนใหญ่เป็นชนิดที่เก็บตัวอย่างมาจากภาคใต้ของไทยในเขตจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง สตูล ภูเก็ต กระบี่ และมีชนิดหนึ่งที่ได้จากจังหวัดอุทัยธานี โดยได้ทยอยตีพิมพ์การค้นพบเหล่านี้แล้วในวารสารนานาชาติด้านสัตววิทยา "ซูแทกซิก" (ZOOTAXA) ตั้งแต่ปีที่ผ่านมา

กิ้งกือกระบอกทางแหลมชนิดใหม่ของโลกทั้ง 12 ชนิด ได้แก่ กิ้งกือเหลืองเท้าส้ม, กิ้งกือน้ำตาลหลังส้ม, กิ้งกือเทาหลังแดง, กิ้งกือเหลืองเท้าชมพู, กิ้งกือน้ำตาลเท้าส้ม, กิ้งกือปลอกน้ำตาลแดง, กิ้งกือดำเท้าชมพู, กิ้งกือปลอกเหลืองน้ำตาล, กิ้งกือเหลืองดำ, กิ้งกือน้ำตาลหลังเหลือง, กิ้งกือฮอฟแมน และกิ้งกือดีมง และนอกจากนี้ยังคาดว่าจะสามารถจำแนกกิ้งกือที่พบว่าเป็นชนิดใหม่ของโลกได้อีกกว่า 50 ชนิด

สำหรับวิธีการจำแนกนั้น ดูจากลักษณะภายนอกของสัตว์จะดูเป็นหลัก หากเป็นกิ้งกือคนละชนิดกัน จะไม่สามารถผสมพันธุ์กันได้ และหลังจากนั้นนักวิจัยจะศึกษาดีเอ็นเอของกิ้งกือทุกชนิดที่พบเพื่อศึกษาจำแนกสายพันธุ์ และการวิวัฒนาการ ว่ามีความใกล้ชิดกันมากน้อยแค่ไหน

และเกิดขึ้นในช่วงเวลาใด ซึ่งมีกิ้งกือชนิดใหม่บางชนิดที่พบบนเกาะราบ เกาะตะรุเตา และเกาะยกว้อย ต้องศึกษาว่าเหมือนหรือต่างกันหรือไม่อย่างไรกับกิ้งกือที่พบบนแผ่นดินใหญ่ และมีการแยกสายวิวัฒนาการออกไปตั้งแต่เมื่อไหร่

อย่างไรก็ตาม หลายคนอาจเกลียดกลัวและเข้าใจว่า กิ้งกือเป็นอันตราย กัดคนได้และมีพิษ แต่ ศ.ดร.สมศักดิ์ ชี้แจงว่าที่จริงแล้วกิ้งกือมีพิษแค่สำหรับกัดแทะซากสิ่งมีชีวิตเท่านั้น ไม่สามารถกัดคนจนเป็นอันตรายได้ และกิ้งกือแทบทุกชนิดจะมีกลไกการป้องกันตัว โดยการปล่อยสารเคมีบางอย่างออกจากร่างกายในปริมาณเพียงเล็กน้อยที่ไม่เป็นอันตรายต่อคน เช่น สารเบนโซควิโนน และสารไซยาไนด์ แต่อาจเป็น

อันตรายสำหรับคนที่มีแผลตามร่างกายอยู่แล้วหรือคนที่แพ้สารดังกล่าว แต่ยังไม่เคยมีรายงานว่ากิ้งกือทำให้คนเสียชีวิตได้ และเชื่อว่าไม่น่าจะเป็นไปได้ด้วยเช่นกัน

"กิ้งกือเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์มาก และในประเทศไทยยังไม่ค่อยมีใครศึกษา ที่ผ่านมามีคนต่างชาติเข้ามาศึกษาและรายงานกิ้งกือชนิดใหม่ที่พบในประเทศไทยแล้ว 105 ชนิด โดยเป็นกิ้งกือกระบอกทางแหลม 12 ชนิด แต่คาดว่าหากสำรวจกันอย่างจริงจังแล้ว จะพบกิ้งกือชนิดใหม่ในไทยไม่ต่ำกว่า 500 ชนิด"

ศ.ดร.สมศักดิ์อธิบาย

นอกจากนี้ทีมวิจัยยังได้ร่วมกับคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อศึกษาวิเคราะห์มูลกิ้งกือในการใช้เป็นปุ๋ย เพราะมีแร่ธาตุอาหารไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม รวมอยู่มาก แต่ต้องการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แน่ชัด และจะส่งเสริมให้เกษตรกรนำไปใช้ทดแทนปุ๋ยเคมีต่อไป รวมทั้งใช้ในการกำจัดขยะอินทรีย์ซึ่งขณะนี้มีบางจังหวัดนำกิ้งกือไปช่วยในการย่อยขยะบ้างแล้ว

สำหรับกิ้งกือชนิดอื่นที่พบในไทย ได้แก่ กิ้งกือยักษ์ กิ้งกือมังกร กิ้งกือตะเข็บ กิ้งกือกระสุน กิ้งกือเหล็ก และกิ้งกือขน ซึ่งกิ้งกือแต่ละชนิดล้วนมีประโยชน์ต่อระบบนิเวศที่พวกมันอาศัยอยู่ทั้งสิ้น เนื่องจากกินซากพืช ซากสัตว์ ลูกไม้ และผลไม้ที่เน่าเปื่อยเป็นอาหาร ทำหน้าที่เป็นเทศบาลกำจัดขยะ แล้วแปรเปลี่ยนเป็นสารอาหารกลับคืนสู่ระบบนิเวศ ช่วยให้กล้าไม้ใหม่เจริญเติบโต ผลิดอกออกผลมาเป็นต่อเนื่องเป็นเวลายาวนานแล้ว

ทั้งนี้ ศ.ดร.สมศักดิ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหอย และเพิ่งเริ่มศึกษากิ้งกือเมื่อปี 2549 โดยได้รับทุนสนับสนุนจากโครงการบีอาร์ที และก่อนหน้านี้ นักวิจัยเคยค้นพบกิ้งกือชนิดใหม่ของโลกในประเทศไทยแล้ว 2 ชนิด ได้แก่ กิ้งกือหัวขาว และ กิ้งกือมังกรสีชมพู ที่ติด 1 ใน 10 อันดับการค้นพบครั้งสำคัญของโลกเมื่อปี 2551 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์และความ

พันธุ์ใหม่ - โฉมหน้าของกิ้งกือกระบอก 12 ชนิดใหม่ของโลก ที่ค้นพบโดย ศ.ดร.สมศักดิ์ ปัญญา อาจารย์ภาควิชาชีววิทยา

ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เก็บกิ้งกือไปเลี้ยงไว้ที่บ้านได้